

Малашенко Вікторія Юрївна,
курсант Національної академії
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

Міщинська Ірина Володимирівна,
доцент кафедри іноземних мов
Національної академії Державної
прикордонної служби України імені
Богдана Хмельницького, кандидат
педагогічних наук, доцент

ПІДХОДИ ДО ЛІНГВІСТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Проблема функціонування мови в умовах війни є надзвичайно актуальною для сучасної України. Мова відображає історичний досвід народу, його культуру, світогляд і національну ідентичність. Під час війни вона стає не тільки засобом комунікації, а й елементом інформаційної безпеки, інструментом консолідації суспільства та фактором протидії агресору.

Воєнний час вимагає максимальної чіткості та оперативності у спілкуванні. У військовій сфері та правоохоронних органах неправильне або нечітке формулювання може призвести до помилкових дій і навіть людських втрат. Саме тому особливе значення набуває єдина державна мова, яка забезпечує зрозумілість команд і документів.

Крім того, у період воєнного стану комунікація часто відбувається в екстремальних умовах – під час обстрілів, евакуації чи роботи гуманітарних служб. Тут мова виконує роль швидкого і доступного інструмента передачі інформації. Не менш важливим є й інформаційний фронт. Агресор активно використовує пропаганду, фейки та мовні маніпуляції. Це показує, наскільки мова може бути зброєю. Тому медіа

грамотність, уважність до джерел інформації та критичне мислення стають частиною мовної культури сучасного українця.

Мова є не лише інструментом спілкування, а й символом опору. У війні з Росією це проявляється особливо виразно: українська мова стає маркером приналежності до нації, способом виявлення громадянської позиції та засобом самоідентифікації. Зміцнення позицій державної мови в освіті, культурі, медіа – це не просто внутрішня політика, а й відповідь на багаторічні спроби знищення української ідентичності. Війна прискорила процес українізації багатьох сфер життя: дедалі більше людей переходять на українську в побуті, навчанні та професійній діяльності.

Важливим аспектом є також міжнародна комунікація. Україна активно співпрацює з іноземними партнерами, і тому знання англійської та інших мов сприяє донесенню світу правди про війну, залученню допомоги й підтримки. Але саме українська мова залишається фундаментом, який об'єднує суспільство та дає йому сили протистояти агресії.

У Збройних Силах України відбувається перехід на повне функціонування української мови у діловодстві та комунікації. В освітніх закладах зростає кількість студентів, які свідомо обирають україномовне середовище. У соціальних мережах та ЗМІ активно поширюються україномовні інформаційні кампанії, які протидіють пропаганді.

Водночас у прифронтових регіонах часто спостерігається двомовність, що потребує гнучкого підходу: важливо не відштовхувати людей, а поступово залучати їх до україномовного простору.

Серед головних викликів можна назвати боротьбу з дезінформацією та мовними маніпуляціями; потребу в якісному україномовному контенті для різних аудиторій; підтримку мовної єдності в умовах внутрішньої та зовнішньої міграції; збереження культурної спадщини та документування війни українською мовою.

Перспективи розвитку полягають у формуванні лінгвістичної безпеки, що включає посилення ролі державної мови у всіх сферах, створення освітніх і культурних проєктів, які поширюють українську, а також розвиток наукових досліджень з мовної політики у воєнний і післявоєнний час.

Отже, мова в умовах війни виконує подвійну роль: з одного боку, вона залишається засобом комунікації, а з іншого – стає елементом інформаційної зброї, символом опору та культурно-політичної стійкості. Українська мова об'єднує суспільство, підтримує патріотичний дух і забезпечує міжнародне визнання України як незалежної держави. Захист і розвиток української мови сьогодні – це не лише культурне питання, а й стратегічне завдання для безпеки та майбутнього країни.

Царенко Сергій Іванович,

доцент кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидат юридичних наук, доцент

Тарнаруцька Ангеліна Вікторівна,

курсант факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

**КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКА
ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ**

У межах офіційно-ділового стилю особливого значення набувають чіткість терміновжитку, недвозначність формулювань